

L'Estatut serà l'eina que ens farà més professionals

— Manuel López —

Sindicat de Comunicació Social de CC OO. Periodista i professor de la FCI

Ja tenim l'Estatut Marc de Redacció. Després d'un any de feina, un grup de periodistes sindicalistes, periodistes del col·legi i periodistes de comitès d'empresa ens han deixat damunt de la taula un instrument, una eina, que ha estat dissenyada perquè puguem gaudir més de la nostra professionalitat. El problema, a partir d'ara, serà aplicar-lo. La paraula la tenen el gruix de la professió d'una banda i, de l'altra, els periodistes-empresaris, els companys que dirigeixen els mitjans, i els propietaris d'aquests.

Ha estat un any de debats molt seriosos. Poques vegades els professionals catalans han estudiat amb tanta profunditat els temes que més ens afecten i, a la fi, han establert unes línies de treball que permetran millorar els productes informatius en diferents aspectes, especialment pel que fa a la responsabilitat i transparència.

En efecte, l'Estatut Marc de Redacció és una proposta que fem els sindicats, comitès i ens professionals per a crear un marc de diàleg en el si de les empreses periodístiques. ¡Quantes vegades un diari s'ha equivocat en prendre una decisió que no era compartida per la majoria dels seus redactors! Quants informatius de TV han donat unes informacions que els seus periodistes deien que no havien pogut comprovar degudament! Quants companys de la ràdio s'han queixat perquè un editor no els ha preguntat sobre la decisió final a prendre!

I, és clar, si qui s'equivoca és el "jefe", molts podrien quedar tranquils, però el què és cert és que el producte (periòdic o programa de ràdio i/o televisió) és el més perjudicat.

L'Estatut Marc és una proposta per debatre el que hem de fer. Ningú no demana amb aquesta eina un assembleisme permanent que impedeixi treballar. La decisió final està en mans dels directors i caps naturals, però demanem diàleg constant que ens dugui a fer uns productes professionalment més responsables.

Si hi ha diàleg i participació, hi haurà transparència.

¿És bona la transparència? Sí, si no hem d'amagar-nos de res. Sí, si volem fer un servei a la societat. Sí, si considerem que això de la

informació forma part de l'educació del poble. I si hi ha transparència, possiblement el lector, el televident i l'oïdor faran més seu el missatge informatiu. I creuran en ell. ¡Adéu a la frase tan gastada de "la meitat del que diuen els periodistes és mentida i l'altra meitat és inventada"!

A més, amb diàleg, participació i transparència arribarem a un estadi —utòpic, si voleu— en què dins les redaccions i serveis informatius hi haurà quelcom tan important com és el respecte mutu entre tots. ¿Adéu a l'esclavisme, a l'amiguisme?, potser.

Els protagonistes

La proposta d'Estatut Marc de Redacció us l'ofereix els qui tenim responsabilitats sindicals i professionals dins del món de la comunicació. CC OO, per exemple, hem estat la llista més votada a les empreses de premsa, ràdio i TV de Catalunya.

Malgrat el baix nivell de responsabilitat sindical col·lectiva —fruit, sens dubte, de la constant repressió i de la crisi dels vuitanta i també dels nostres errors—, la gent que figura a les llistes de CC OO són majoria a *El País*, *El Periódico de Catalunya*, *El Observador*, *Diari de Vilanova*, *Diario de Sabadell*, RNE, Radio Salud, *Sport*, *La Mañana* i *Diari de Lleida*, i tenim gent als comitès de *La Vanguardia*, Radio

L'Estatut serà tan important com vulguem

— Vicenç Sanclemente —

Grupació Periodistes UGT

Alguns dels nostres consocis podrien preguntar-se per què quan tot just s'acaba l'època estiuenca presentem un tema tan àrid com els Estatuts de Redacció; tal vegada podrien pensar què significa la presència dels sindicats entre els redactors, o per últim, la qüestió més important: de què serviran aquests papers? La majoria de nosaltres estarem d'acord que el procés de democratització del nostre país no s'ha vist acompanyat per una gran participació dels periodistes en el disseny de la informació. Altres processos paral·lels com l'evolució tecnològica o la concentració d'empreses tampoc no han ajudat gens. Ara per ara problemes com la clàusula de consciència, l'objecció o el secret professional són més vius que mai. Des que fa un any vam començar a redactar aquest esborrany anaven sortint damunt la taula un munt d'exemples concrets. La guerra del Golf va ser-ne una

— Les empreses periodístiques s'allunyen cada cop més del patriarcalisme —

magna mostra. Per tant, tots nosaltres veiem que era urgent que sortís a la llum aquest primer paper.

L'esborrany té, a més, un altre valor. Ha estat elaborat per gent que viu el dia a dia dels mitjans. Lluny de les comissions d'"experts", érem gent de comitès d'empresa però que participem, disfrutem i patim l'elaboració d'informació. Els sindicats no podem resignar-nos a saber només d'augment de sou en el conveni. Tenim l'obligació d'intentar que la democràcia entri a les empreses, i que els treballadors participin en la definició de models d'empresa periodística que volen.

I... per què pot ser important per a un empresari aprovar un Estatut de Redacció?

Primer pel prestigi que suposa, però també perquè fruit d'aquest "pacte" l'empresari tindrà uns interlocutors a la redacció. Però el més important, des del meu punt de vista, és que el periodista també haurà de guanyar en responsabilitat personal i fugir d'aquesta mena d'automatisme que hem viscut darrerament.

Quan cadascú de nosaltres tingui l'esborrany de l'Estatut a les mans i comprovi que alguna vegada ha patit alguns dels casos que s'esmenten, ha de pensar que és una eina. Aquests papers seran tan importants com cada membre de la redacció o dels qui treballen la informació vulguin. Està redactat amb un criteri obert perquè les empreses àudio-visuals també els puguin fer seus.

Ningú dels que participen en la informació no se n'ha de veure exclòs. Ara ve la feina de discutir-ho des de les redaccions i des dels comitès d'empresa. Val la pena. Imagineu-vos per un moment que les empreses públiques del nostre país acceptessin de parlar-ne. Em consta que als consells d'administració de CCRTV i RTVE hi ha qui hi està interessat.

Després d'un any de feina feta, voldria fer constar la unitat i l'esforç de tots els presents a la comissió i sobretot la constància i tossuderia dels companys del comitè d'empresa de *La Vanguardia*. Si aquesta comissió ha estat només un precedent crec que moltes coses de la professió podran començar-se a moure des d'ara.

Miramar, SER, TV3 i TVE-Sant Cugat (amb majoria arreu de l'Estat).

Amb això no vull presumir que som els primers i/o els millors, sinó que la nostra participació ha estat de les més destacades perquè darrera nostra hi havia bona part de la professió, i ja és hora que cadascú mostri el que és sense embuts.

Amb els companys d'UGT, comitès, Associació de Fotògrafs Professionals de Premsa i de Mitjans de Comunicació i Col·legi (i darrerament amb la incorporació de la USO), hem donat forma a un redactat que ara hem de portar al si de les assemblees perquè cadascuna d'elles se'l faci seu i el proposi a l'empresa per signar-lo oficialment.

Entrem, doncs, en una fase prou captivadora. Els periodistes de la base negociarem amb els periodistes del *staff* (i amb els mateixos empresaris) el nou marc de professionalitat.

No cal dir que bona part dels companys que tenen responsabilitats empresarials estan d'acord des de bon antuvi amb el nostre treball. Fins i tot, segons ens consta, alguns editors esperaven fa temps una proposta com la nostra per raons de prestigi empresarial.

A tots ens dirigim per dir-los que l'Estatut Marc de Redacció no és una amenaça, una arma,

un xantatge. Més aviat es tracta d'una esperança perquè els productes informatius guanyin la confiança de la gent.

¿Podrem d'aquí a dos anys comptar amb els dits d'una mà els empresaris que no l'han volgut, l'Estatut? Si així fos, a CC OO ens donaríem per satisfets.

Mentrestant, els redactors (CC OO, UGT, Col·legi, comitès...) ja estem pensant en noves tasques unitàries. Per exemple, la creació de la Comissió Nacional de Comunicació, de la qual formarien part els sindicalistes, els col·legials, usuaris, empreses i administració). Hi ha qui pensa proposar la creació d'un sindicat únic de periodistes... Bona idea, sempre que tothom hi estigui d'acord, perquè si no, ja tindríem un altre sindicat.

El més important, acabem ja, és que hem d'intentar mantenir aquest esperit de treball en conjunt que ens ha permès donar un exemple a la resta de l'Estat espanyol en oferir-los una proposta d'Estatut Marc que, de ben segur, ens permetrà democratitzar les redaccions a mig termini sense més tensions que les habituals en un estat de dret, és a dir, deixant de banda les antigues amenaces, llistes negres i postures salvatges.

— Ha de permetre deixar de banda amenaces, llistes negres i postures salvatges —